

TOIMINTAKERTOMUS 2023

Tampereen kaupunginkirjasto

Kirjastopalvelujohtaja Taina Sahlander ja pehmolelupresidentti Kati Koala.

SISÄLLYS

Kirjastopalvelujohtajalta	2
2023 lukuina	4
Vuoden huiput	9
Kirjastot entistä paremmiksi	12
Hankkeista uusia toimintamalleja	14
Kirjaston kokoelma	17
Henkilöstö	25
Talous	29
Tapahtumat	31
Toimipaikat	32

KIRJASTOPALVELUJOHTAJALTA

Vuonna 2023 pääsimme kokonaisuudessaan palaamaan tavalliseen kirjastoarkeen usean poikkeusvuoden jälkeen. Kirjastoissa olikin vilkasta: kävijöiden määrä ulottui lähes pandemiaa edeltävän vuoden 2019 lukuihin, ja lainauskin oli selkeässä kasvussa. Lasten aineiston lainauksessa rikottiin jopa ennätyksiä!

Kirjaston palveluiden saatavuus parani entisestään, kun Kaukajärven ja Lielahden kirjastoista tuli omatoimikirjastoja. Asiakkaiden käytettävissä onkin Tampereella jo huikeat kymmenen omatoimikirjastoa. Härmälässä puolestaan kokeiltiin aivan uudenlaista mallia: Kuuselaokeskukseen avattiin Härmälän kirjaston remontin ajaksi omatoiminen noutopiste, josta asiakkaat voivat hakea varauksiaan ja palauttaa lainojaan. Noutopisteellä ja ylimääräisellä kirjastoautopysäkillä kompensoidaan lähikirjaston puuttumista tilahankkeen ajan.

Tampereen ja Jyväskylän yhteinen demokratiahanke Kansanvallan uljas linnake päättyi kesällä. Hankkeessa paitsi tehtiin hienoja kokeiluja, saatiin myös aikaan demokratiatyön käsikirja ja monia pysyviä käytäntöjä kirjaston demokratiatyöhön. Monikielisten asiakkaiden vertaistukitoimintaa kehitettiin käynnistämällä Library Ambassadors -kokeilu vapaaehtoisten kirjastolähettiläiden kanssa Hervannan kirjastossa. Lukemisen ilosanomaa jaettiin myös katukuvassa, kun yhteistyössä kirjaston,

Sara Hildén Akatemian ja kaupunkimarkkinoinnin kanssa suunnittelema Lukuratikka liikennöi raiteilla kesäkuusta lähtien. Lukemalla tosiaankin pääsee minne vain!

Tampereen kaupunginkirjaston toiminta uudella organisaatiomallilla alkoi 1.1.2023, ja palvelupäälliköt aloittivat omien vastualueidensa operatiivisessa johdossa. Kevään aikana työstettiin tiimirakennetta ja perustettiin lukuisia tiimejä, joihin henkilökunta sai hakea kiinnostuksensa ja osaamisensa perusteella. Tiimit käynnistivät toimintansa syyskauden alussa. Kirjaston turvallisemman tilan periaatteita työstettiin yhdessä henkilökunnan kehittämispäivässä marraskuussa, ja vuoden päätteeksi vietettiin avaruusteemaisia pikkujouluja MASAn (Manse Aeronautics and Space Administration) päämajassa. Myös uusi vuosi käynnistyi lennokkaasti – mukava kuhina kirjastoissa jatkui, ja ainakin pääkirjastossa tehtiin tammi-helmikuussa jopa mittaushistorian kävijäennätys.

Taina Sahlander
kirjastopalvelujohtaja (vs.)

2023 LUKUINA

Lainat ja varaukset kasvussa

Lainojen määrä Tampereen kaupunginkirjastossa vuonna 2023 oli 4,7 miljoonaa. Luku kasvoi 4,7 prosenttia edellisvuodesta. Asukaslukuun suhteutettuna lainojen määrä tarkoittaa, että jokainen tamperelainen lainasi kirjastosta keskimäärin 19 teosta. Lainausta kasvoi eniten Koukkuniemen kirjastossa, Peltolammin kirjastossa, kirjastoautoissa ja pääkirjasto Metsossa.

Erityisen ilahduttavia olivat lastenkirjallisuuden lainausluvut: sekä lasten kauno- että tietokirjallisuuden lainauksessa rikottiin aiemmat ennätykset. Myös digitaalisten pelien ja lautapelien lainaus kasvoi.

Aineiston varausmäärät lähtivät uudelleen nousuun edellisvuoden laskun jälkeen. Tampereen kaupunginkirjastosta lähti asiakkaille vuoden 2023 aikana noin 566 000 varausta.

Poikkeusvuosi kävijätilastoissa

Tampereen kaupunginkirjaston kävijämääräksi vuonna 2023 arvioidaan noin 2,7 miljoonaa, mikä tarkoittaa lähes 30 prosentin kasvua edellisvuoteen. Kävijälaskennan epäluotettavuuden vuoksi kävijämääräksi on arvioitu muiden kuin pääkirjasto Metson lukujen osalta laskennallinen arvio. Arvio perustuu ensilainaukseen. Tästä syystä toimintakertomuksessa ei esitetä kävijätilastoja kirjastokohtaisesti.

Pääkirjasto Metson kävijämäärää voidaan pitää luotettavana erilaisen kävijälaskurin vuoksi. Metsossa käyntejä kertyi 22 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022 eli yhteensä 787 000. Tämä on enää noin 3 prosenttia vähemmän kuin korona-aikaa edeltävänä huippuvuonna 2019.

Paljon uusia lainaajia

Lainaavia asiakkaita Tampereen kaupunginkirjastossa oli 92 969, mikä tarkoittaa 9 prosentin kasvua edellisvuoteen. Yli 6 500 henkilöä siis joko aloitti uutena lainaajana tai palasi laina-asiakkaaksi. Lainaajia on nyt 37 prosenttia Tampereen väestöstä. Uusia kirjastokortteja tehtiin lähes 13 000.

Koivistonkylän Lukevin luokka tuulettaa voittoaan.

Verkkoasiointi kasvoi reippaasti

Verkkokäynnit kasvoivat vuonna 2023 peräti 14,5 prosenttia. Yhteensä tamperelaiset asioivat PIKI-verkkokirjastossa ja PIKI-mobiilisovelluksessa 2,5 miljoonaa kertaa. Verkkokäynteihin on laskettu pelkän Tampereen käytön osuus väkiluvun mukaan eli noin 46 prosenttia koko PIKI-alueen käytöstä.

Kirjastovierailuja lapsille ja nuorille

184 tamperelaista koululaisryhmää kävi vuoden aikana kirjastossa vinkkauksessa. Lisäksi tiedonhankinnan opetusta tarjottiin lähes 250 päiväkot- ja koululaisryhmälle. Esiopetusryhmille kehitettiin uutta mediakasvatuspakettia, koska Apraattisaari-mediakasvatuspeli poistui käytöstä vuoden vaihteessa.

Toisen asteen opiskelijoille suunnatussa kirjastonkäytön ja tiedonhankinnan opetuksessa kävi 48 ryhmää.

Ryhmi en kirjastokäynnit	2023 ryhmiä	osallistujia	2022 ryhmiä	osallistujia
Vinkkaus koululaisille	184	3965	221	4966
Esikouluryhmien mediakasvatus tietotoreilla	4	45	49	442
Tiedonhankinnan opetus (peruskoulu ja päiväkot):	242	5387	221	4966
Kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetus (toinen aste):	48	972	45	894

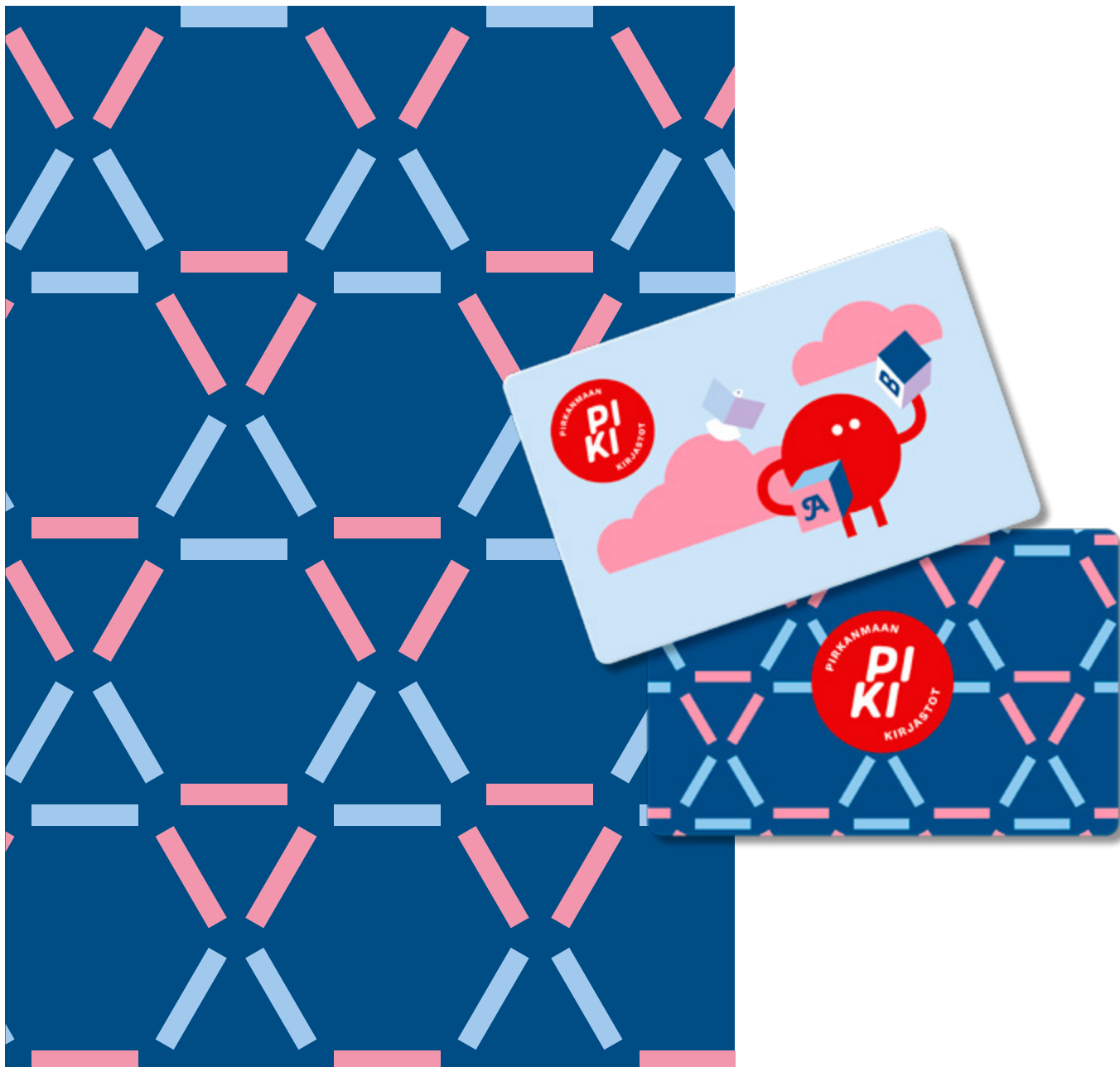
KOKONAISLAINAUS LAINAUSPAIKAN MUKAAN v. 2019 - 2023**Muutos Muutos**

	2019	2020	2021	2022	2023	23/22	23/19
Pääkirjasto	1 603 363	1 239 088	1 201 521	1 343 741	1 454 174	8,2	-9,3
Kirjastoautot	294 947	217 955	216 448	232 792	259 342	11,4	-12,1
Koukkuniemi	20 195	7 773	9 173	23 539	30 176	28,2	49,4
Lähikirjastot	2 823 631	2 310 144	2 577 057	2 776 864	2 879 688	3,7	2,0
Kaakkoinen alue	718 067	560 142	576 361	603 450	640 617	6,2	-10,8
Hervanta	469 713	359 718	350 514	383 881	409 464	6,7	-12,8
Kaukajärvi	248 354	200 424	225 847	219 569	231 153	5,3	-6,9
Eteläinen alue	819 987	713 791	860 390	921 330	914 415	-0,8	11,5
Härmälä	58 280	47 973	95 795	107 070	60 078	-43,9	3,1
Koivistonkylä	158 285	133 441	134 658	155 551	161 479	3,8	2,0
Nekala	5 013	14 928	58 369	74 746	78 868	5,5	1473,3
Peltolampi	42 180	39 257	52 418	63 963	72 085	12,7	70,9
Sampola	556 139	478 192	519 150	520 000	541 905	4,2	-2,6
Läntinen alue	624 365	495 066	539 726	578 631	611 262	5,6	-2,1
Lielähti	344 213	270 103	291 161	312 254	328 036	5,1	-4,7
Tesoma	280 152	224 963	248 565	266 377	283 226	6,3	1,1
Koillinen alue	641 107	533 372	591 407	649 914	683 218	5,1	6,6
Koilliskeskus	386 508	315 468	350 032	373 114	37 011	2,4	-15,2
Kämmenniemi	43 670	31 472	29 670	36 129	234 946	4,5	19,7
Messukylä	196 274	175 440	199 492	224 925	395 347	6,0	2,3
Terälahti	14 655	10 992	12 213	15 746	15 914	1,1	8,6
Kirjaston kotipalvelut	139 635	124 411	104 717	108 523	78 201	-27,9	-44,0
Yhteensä	4 866 767	3 891 598	4 099 743	4 461 920	4 671 405	4,7	-4,0
E-kirjalainaus*	60 277	87 169	88 517	92 975	97 731	5,1	62,1
Fyysinen ja e-lainaus yht.	4 927 044	3 978 767	4 188 260	4 554 895	4 769 136	4,7	-3,2

Kirjaston toimipisteissä ei ollut koronarajoituksia vuonna 2023.

* E-kirjalainausta laskettu PIKI-kirjastojen e-kirjalainauksesta asukasluvuosuuden mukaan. Mukana e-kirjapalvelut Ellibs, OverDrive ja Naxos Spoken Word.

Kirjakehä-kuusi ja geometriset hahmot koristavat PIKI-kirjaston uutta ilmettä.

VUODEN HUIPUT

PIKI-kirjastojen ilme ja kirjastokortit uudistuivat

PIKI-päivänä 21. syyskuuta otettiin käyttöön PIKI-kirjastojen uusi visuaalinen ilme. Uudistuksessa haluttiin raikastaa tuttuja elementtejä ja tehdä ilmeestä entistä helppokäyttöisempi valmiiden pohjien avulla. PIKI-logossa säilytettiin punainen PIKI-pallo, mutta sen sisällä ollut kirjapino korvattiin PIKI-tekstillä. Värimaailmassa perinteiset sininen ja punainen saivat uudet sävyt ja seurakseen raikkaita tehostevärejä. Lisäksi luotiin veikeät, geometriset PIKI-hahmot ja Kirjakehä-elementti elävöittämään PIKI-materiaaleja.

Samalla uudistettiin PIKI-kirjastojen kirjastokortit: jatkossa asiakas voi valita joko PIKI-kuosilla tai -hahmolla kuvitetun kortin. Myös vanhaa kirjastokorttia tarjotaan vaihtoehtona niin kauan kuin sitä riittää.

PIKI-kirjastojen visuaalisen ilmeen päivitti Booming Strategies. Projektia veti PIKI-kirjastoista koottu työryhmä.

Kirjastoautoille uusi aikataulupalvelu

Tampereella, Kangasalla, Lempäälässä, Nokialla, Ylöjärvellä ja Valkeakoskella otettiin Lainan päivänä 8. helmikuuta käyttöön uusi kirjastoautojen aikataulupalvelu Pikinkirjastoautot.fi. Palvelu on selainpohjainen, joten se toimii kaikilla laitteilla.

Helppokäyttöisestä aikataulusovelluksesta voi katsoa mukana olevien kuntien kirjastoautojen pysäkit, aikataulut ja mahdolliset reittimuutokset. Kirjastoautojen kulkua voi myös seurata kartalta. Palvelussa välitetään nopeasti tietoa, jos reittejä joudutaan muuttamaan tai peruuttamaan lyhyellä aikataululla esimerkiksi autossa ilmenneen vian vuoksi.

Pikinkirjastoautot.fi-palvelun toteutti tamperelainen Mattersoft, joka on erikoistunut muun muassa paikannusteknologiaan perustuviin joukko liikenteen sovelluksiin.

Lukemalla pääset
minne vain!

Värikäs lukurattikka kannusti tamperelaisia lukemaan.

Lukuratikka kuljetti lukemisen iloa

Maanantaina 12. kesäkuuta lähti liikenteeseen uniikki lukuratikka, jonka ulkopintateippaukset kertoivat lukemisen ja kirjojen maailmasta. Ratikan sivut olivat keskenään erilaiset, ja jokaisen vaunun teippauksessa oli oma tunnelmansa. Teippaus tuotettiin yhteistyössä Tampereen kaupunkimarkkinoinnin, Tampereen kaupunginkirjaston ja Sara Hildén -akatemian kanssa. Kuvitus koostettiin Sara Hildén -akatemian oppilaiden yli 40 teoksesta.

Lukuratikka liikennöi vuoden loppuun saakka, ja kirjaston palvelut näkyivät myös ratikan sisällä mainospinnoilla. Lukuratikan viestillä ”lukemalla pääset minne vain” haluttiin korostaa lukemisen hauskuutta, sen kautta avautuvia mahdollisuuksia, uusia maailmoja ja seikkailuja sekä kannustaa ihmisiä lukemaan juuri sitä, mikä heitä itseä ilahduttaa.

Kirjastolähettiläät päivystivät Hervannassa

Hervannan kirjastossa käynnistyi syyskuussa Library Ambassadors -yhteistyökokeilu muunkielisten vapaaehtoistoimijoiden kanssa. Uudessa konseptissa muunkieliset kirjaston asiakkaat toimivat tukihenkilöinä ja vertaisina muunkielisille uusille asiakkaille. Kirjastolähettiläiltä voi kysyä esimerkiksi, millaisia palveluja kirjasto tarjoaa tai miten asiakas saa kirjastokortin. Tarkoituksena oli madaltaa muunkielisten kynnystä kirjastossa asioimiseen. Aloite toimintaan tuli vapaaehtoisilta.

Kirjastolähettiläät perehdytettiin tehtävään Hervannan kirjastossa. He päivystivät kirjastossa syyskaudella kerran kuukaudessa kahden tunnin ajan. Lähettiläät auttoivat suomen ja englannin lisäksi arabiaksi, turkiksi, hindiksi ja dariksi. Kokeilusta saatiin hyviä kokemuksia, ja kirjastolähettilästoiminta jatkui myös kokeilun jälkeen.

KIRJASTOT ENTISTÄ PAREMMIKSI

Lielahden kirjasto sai omatoimiaukioloaikojen lisäksi uuden palautusalueen.

Lielahden ja Kaukajärven kirjastoihin omatoimiaukioloajat

Lielahden ja Kaukajärven kirjastoissa otettiin 1. syyskuuta käyttöön omatoimiaukioloajat, jotka lisäsivät Lielahdessa aukiolotunteja viikonloppuun ja Kaukajärvellä myös arki-aamuihin ja -iltoihin. Tämä mahdollistaa entistä joustavamman kirjastoasioinnin. Omatoimikäytön onnistumiseksi kirjastoissa tehtiin pieniä muutostöitä. Lielahdessa kirjaston sisäänkäyntiä ja palautusalueutta uudistettiin, ja samalla asiakkaiden käytössä oleviin työskentelysoppiin lisättiin ovet ja ilmastointi.

Viime vuosina avatut monet omatoimikirjastot ovat lisänneet merkittävästi kirjastojen aukioloa ja vastanneet asiakkaiden toiveisiin laajemmista aukioloajoista: Tampereen kaupunginkirjaston toimipisteet ovat yhteenlaskettuna auki yli 65 000 tuntia vuodessa, ja tästä jo yli puolet on omatoimiaukioloa.

Jo aiemmin omatoimiaukioloajat ovat olleet käytössä Koivistonkylän, Peltolammin, Nekalan, Messukylän, Kämenniemen ja Terälahden kirjastoissa sekä parhaillaan remontissa olevassa Härmälän kirjastossa.

Kuuselakeskuksen noutopiste toimii uudella mallilla.

Härmälässä remontti ja uudenlainen noutopiste

Härmälän kirjasto suljettiin 5. kesäkuuta alkaen koulutalon perusparannuksen vuoksi. Remontin arvioidaan valmistuvan tammikuussa 2025. Kirjastolle on suunniteltu hieman nykyistä isommat tilat, ja kirjaston sisäänkäynti siirtyy Toivonkadun puolelle. Myös kirjastossa oleva taiteilija Kauko Salmen tekemä seinämaalaus kunnostetaan.

Kirjastolle suunniteltiin alun perin remontin ajaksi väistötilaa koulun piha-alueelle, mutta moduuliratkaisu osoittautui kustannussyistä mahdottomaksi toteuttaa. Myös muita väistötilaratkaisuja Härmälän alueelta kartoitettiin laajasti. Kattavaan kirjastotoimintaan soveltuvaa tilaa ei löytynyt, mutta kirjaston lähellä sijaitsevaan Kuuselakeskukseen avattiin marraskuussa kirjaston piste varausten noutoa ja lainojen palauttamista varten. Noutopisteellä asioidaan omatoimisesti, ja sen ovi avautuu kirjastokortilla.

Viihtyisyyttä Metson nuorten tilaan

Pääkirjasto Metson nuorten tilaa uudistettiin elosyyskuussa entistä viihtyisämmäksi ja toimivammaksi nuorille kirjastonkäyttäjille. Remontissa muun muassa nuorten tilaa rajaavaa hyllykalustetta korotettiin ja tilaan lisättiin sähköpistokkeita. Lisäksi tekstiilimatto vaihdettiin ja seinään lisättiin akustoivaa elementtiä. Myös kalustusta uudistettiin. Muutostöiden ajaksi nuorten aineisto sijoitettiin lastenosastolle. Urakoitsijana nuorten tilan remontissa toimi Karhen Rakennus.

HANKKEISTA UUSIA TOIMINTAMALLEJA

Pehmoleluvaalien ehdokkaat kampanjoivat Suuressa vaalijuhlassa Multisillan päiväkodilla.

Demokratiahanke täytti tavoitteet

Syksyllä 2021 alkanut Tampereen ja Jyväskylän kaupunginkirjastojen Kansanvallan uljas linnake -yhteishanke saatiin onnistuneesti päätökseen. Keväällä 2023 toteutettiin yhteensä kuusi mielenkiintoista demokratiakokeilua Tampereella ja Jyväskylässä: Valon väärentäjät -valeutiskisa, Suuri vaalijuhla, Demokratian apokalypsi -pakohuonepeli, Demokratian tilat -tempaus kansalaistoimintaan, Demokratiaskannausmenetelmä ja Ketä kiinnostaa -tapahtumasarja.

Lisäksi demokratiahanke selvitti keväällä 2023 kuntalaiskyselyllä ja asiakasymmärrystöpajoilla kuntalaisten suhtautumista kirjastojen lakisääteiseen tehtävään edistää demokratiaa, sananvapautta ja aktiivista kansalaisuutta. Tuloksia esiteltiin syksyllä avoimessa yleisötilaisuudessa pääkirjasto Metsossa.

Hankkeesta saatujen oppien pohjalta kirjastoille luotiin yleismalli toimia demokratian edistäjänä koko kaupungin laajuisesti ja jalkautuen asuinalueille. Toimintamalli paketoitiin käytännönläheiseksi oppaaksi "Tiedossa on demokratiaa! Kirjastojen demokratiatyön käsikirja".

Työntekijöiden lapset tutustuivat Lapsi mukaan töihin -päivänä pääkirjasto Metson kirjasaliin kirjastopalvelujohtajan parvekkeelta.

KIRJASTON KOKOELMA

Kirjastoaineiston hankintaan oli vuoden 2023 alussa varattu 1 390 000 euroa, mikä oli sama summa kuin vuosina 2020–2022. Vuonna 2023 kirjoja ja muuta aineistoa hankittiin yhteensä 62 647 kappaletta. Luku ei sisällä hankittuja lehtiä eikä e-aineistoja.

Aineistorahan käyttö aineistolajeittain	2023	2022
Kirjat, kartat	67,1 %	64,3 %
Lehdet	14,0 %	13,3 %
E-aineistot	9,2 %	12,4 %
Kuvataallenteet	3,0 %	3,1 %
Musiikkiaänitteet	3,0 %	3,1 %
Digitaaliset pelit	2,4 %	2,1 %
Nuotit ja partituurit	0,8 %	0,7 %
Esineet	0,3 %	0,3 %
Äänikirjat	0,2 %	0,7 %

Tarjotut e-aineistot lisääntyivät vuonna 2023 etäkäytettävillä e-aikakauslehdillä (Prenax). E-aineistoihin käytetyt määrärahat kokonaisuudessaan pienenivät, sillä vuonna 2023 niihin käytettiin hieman yli 126 300 euroa. Käytetyt määrärahat laskivat, koska e-aineistojen suhteen valmistauduttiin vuonna 2024 avattavaan kuntien yhteiseen e-kirjastoon, joka korvaa palveluvalikoimassa muun muassa e-kirja ja e-äänikirjapalvelut. Vuonna 2023 käytössä olleisiin e-kirjapalveluihin ostettiin ennakovoivasti vähemmän lisenssejä kuin normaalisti, jotta siirtymäaikana ei olisi paljon päällekkäistä tarjontaa eri e-kirjapalveluissa.

Lehtiin käytetty määräraha on ollut viime vuosina kasvussa lehtien hinnannousun vuoksi. Näin olisi ollut myös vuonna 2023, jos saadut hyvitykset eivät olisi laskeneet lehtihankintojen kokonaiskustannuksia. Hankittujen lehtien vuosikertojen määrä kuitenkin edelleen. Syynä laskuun oli lehtien hinnannousu. Lisäksi useampia aikakauslehtiä, kuten Fit ja Meidän perhe, lakkautui, sillä kustantajat lopettivat lehdet kokonaan tai muuttivat ne pelkästään digitaaliseen muotoon.

Hankittujen esineiden, kuten lautapeliien, hankintamäärä nousi vuoteen 2022 verrattuna. Muuten eri aineistojen hankitut kappalemäärät pääsääntöisesti laskivat. Syinä laskuun olivat sekä aineiston hintojen nousu että kirjastojärjestelmän ongelmat aineistomäärärahan seurannassa vuoden 2023 loppupuolella.

Hankinta aineistolajeittain	2023		2022	
	kpl	%	kpl	%
Kirjat, kartat	57 430	83,9	60 367	78,2
E-kirjat ja e-äänikirjat	4 477	6,5	9 812	12,7
Musiikkiaänitteet	2 443	3,6	2 818	3,7
Lehdet (vuosikerrat)	1 303	1,9	1 436	1,9
Kuvatalenteet	863	1,6	947	1,2
Digitaaliset pelit	685	1,0	661	0,9
Esineet	514	0,8	225	0,3
Nuotit ja partituurit	514	0,8	589	0,8
Äänikirjat	86	0,1	312	0,4
Muut aineistot	112	0,2	26	0,0
Yhteensä	68 427	100,0	77 193	100,0

Hankittu kirjallisuus jakautui seuraavan taulukon mukaisesti aikuisten kauno- ja tietokirjallisuuden sekä lasten kauno- ja tietokirjallisuuden kesken. Kun jakaumia tarkastelee prosentiosuuksien perusteella voi havaita, että erityisen suuria muutoksia edellisvuoteen ei ole tälläkään kertaa tapahtunut. Kaikkea aineistoa lasten tietokirjallisuutta lukuun ottamatta oli hankittu hieman vähemmän kuin vuonna 2022.

Kauno- ja tietokirjat	2023		2022		Muutos
	kpl	%	kpl	%	%
Aikuisten kaunokirjallisuus	17 258	30,3	17 902	29,7	- 3,6
Lasten kaunokirjallisuus	23 953	42,0	25 073	41,5	- 4,5
Aikuisten tietokirjallisuus	12 489	21,9	14 096	23,4	- 11,4
Lasten tietokirjallisuus	3 276	5,7	3 215	5,3	+ 1,9
Yhteensä	56 976	100,0	60 286	100,0	-5,5

Kirja-aineiston hankinta kielittäin 2023 ja 2022

	2022		2021	
	kpl	%	kpl	%
Suomenkieliset	52 269	91,2	54 307	90,1
Ruotsinkieliset	470	1	559	0,9
Englanninkieliset	3 241	5,7	3 324	5,5
Muut kielet	1 351	2	2 086	3,5
Yhteensä	57 331	100	60 276	100

Hankittujen kirjojen kielen mukainen jakauma säilyi lähes ennallaan vuoteen 2022 verrattuna. Isoimmat muutokset olivat suomenkielisen ja muunkielisen aineiston määrässä niin, että suomenkielisen aineiston hankinta oli noin prosenttia suurempaa ja muunkielisen prosenttia pienempää kuin edellisenä vuonna. Suomenkielisen aineiston hankinnan kasvu suhteessa muihin hankittaviin kieliin oli edelleen pienessä kasvussa.

Kaikkien muunkielisten kirjojen hankintamäärä oli edelleen vuonna 2023 pienessä laskussa. Noin 9 prosenttia hankituista kirjoista oli muuta kuin suomenkielistä kirjallisuutta. Vuonna 2022 luku oli 10 prosenttia.

Nostona kirjaston kokoelmasta on tähän toimintakertomukseen valittu ukrainankielisen kirjallisuuden hankinnan kehitys vuosien 2019–2023 aikana. Ukrainankielisen kirjallisuuden hankinta on kehittynyt seuraavan taulukon mukaisesti. Lukumäärä sisältää myös kirjat, joissa on useampia kieliä, joista yksi on ukraina.

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023
Hankintamäärä	1	2	0	386	153

Päivi Kaipainen ja kirjaston kotipalvelun asiakkaille tuttu punainen kirjakassi.

Lainatuimmat kirjat vuonna 2023

Kirja	lainakerrat
1. Satu Rämö: Hildur	1979
2. Seppo Jokinen: Sen maksaa minkä tilaa	1978
3. Satu Rämö: Rósa & Björk	1774
4. Tommi Kinnunen: Pimeät kuut : talvikirja	1654
5. Miranda Cowley Heller: Paperipalatsi	1513
6. Enni Mustonen: Kasvattitytär	1357
7. Camilla Läckberg: Käenpoika	1351
8. Outi Pakkanen: Pullonkerääjä	1335
9. Anneli Kanto: Haihtuneet	1280
10. Seppo Jokinen: Pahasti tehty	1241

Varatuimmat kirjat vuonna 2023

Kirja	tehdyt varaukset
1. Satu Rämö: Jakob	2730
2. Satu Rämö: Rósa & Björk	2119
3. Lucinda Riley: Atlas, Papa Saltin tarina	2081
4. Seppo Jokinen: Sen maksaa minkä tilaa	1895
5. Satu Rämö: Hildur	1864
6. Sirpa Kähkönen: 36 uurnaa: väärässä olemisen historia	1858
7. Enni Mustonen: Kasvattitytär	1307
8. Jenni Haukio: Sinun tähtesi täällä: vuodet presidentin puolisona	1209
9. Antti Heikkinen: Eila Roine	1008
10. Ann-Christin Antell: Puuvillatehtaan kilpailija	920

Kokoelmat

Kirjaston kokoelmat pienenivät vuoteen 2022 verrattuna reilulla 14 000 teoksella, eli noin 1,5 prosentilla. Kirjoja oli 3,0 kappaletta kaupungin asukasta kohti. Suomenkielisiä kirjoja kokoelmasta oli 90,4 prosenttia, ruotsinkielisiä 1,4 prosenttia, englanninkielisiä 5,6 prosenttia ja muunkielisiä 2,6 prosenttia. Vuonna 2023 kokoelmasta poistettiin 78 367 teosta, mikä oli lähes 10 000 enemmän kuin vuonna 2022..

Kirjaston kokoelmat	2023	2022	Muutos
	kpl	kpl	%
Kirjat, kartat	748 810	755 769	-0,9
Musiikkiaänitteet	67 418	69 107	-2
Nuotit ja partituurit	31 077	31 577	-2
Kuvatalenteet	31 002	34 177	-9
Äänikirjat	12 895	14 509	-11,1
Digitaaliset pelit	5 689	5 442	4,5
Esineet	3 417	3 143	8,7
Muut	9 045	9 850	-8,2
Yhteensä	909 353	923 574	

Lehdet

Sekä sanoma- että aikakauslehtikokoelmat pienenivät hieman vuodesta 2022. Sanomalehtikokoelman pientyminen on jatkunut jo useamman vuoden, aikakauslehtien kokoelma taas oli vuonna 2022 pienoisisessa kasvussa. E-lehtipalvelujen kautta pyritään tarjoamaan mahdollisimman laajat lehtikokoelmat kaikissa Tampereen kaupunginkirjaston toimipisteissä.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu fyysisten lehtikokoemien kehitystä.

Lehdet	2023	2022	Muutos
	vuosikerrat	vuosikerrat	%
Sanoma- lehdet	178	183	-2,7 %
Aikakaus- lehdet	1 225	1 253	-2,2 %

Kaukopalvelu

Jos tiettyä kirjaa tai muuta aineistoa ei löydy Pirkanmaan kirjastoista, aineiston voi pyytää tilattavaksi muualta kaukopalvelun avulla. Kaukolainaksi voi tilata esimerkiksi kirjoja, lehtiä, mikrofilmejä ja -kortteja, ääni- ja kuvatallenteita sekä valokopioita lehtiartikkeleista. Tampereen kaupunginkirjasto sekä lähettää että vastaanottaa kaukolainoja.

Kirjastoaineisto liikkuu vilkkaasti. Kuvassa palautusten käsittelyä Hervannan kirjastossa.

Muualta tulevat lainat (ottolainaus) 2023

Lähettävä kirjasto	osuus ottolainauksesta
Yleiset kirjastot	50 %
Varastokirjasto	34 %
Tieteelliset kirjastot	14 %
Ulkomaiset kirjastot	2 %

Ottolainauksen määrä vuonna 2023 oli 1 067 nidettä, minkä lisäksi Monikielisestä kirjastosta otettiin 652 lainaa. Noin 75 prosenttia tilatusta aineistosta on kirjallisuutta. Toiseksi eniten tilataan erilaisia äänitteitä, noin 10 prosenttia. Muu tilattu aineisto on esimerkiksi nuotteja, kopioita, aikakauslehtiä ja mikrofilmejä.

Tampereelta annettavat lainat (antolainaus) 2023

Tilaava kirjasto	
PIKI-kirjastot	0,50 %
Aluekirjastot	25 %
Muut Suomen kirjastot	74 %
Ulkomaiset kirjastot	0,20 %
Kuittilainat PIKIn ulkopuolelle	0,30 %

Antolainauksen määrä vuonna 2023 oli 1 719 nidettä. PIKI-alueen sisäiset kaukolainat voivat olla esimerkiksi mikrofilmejä, kopioita tai kuittilainoja.

E-aineistot yhä suosituimpia

PIKI-kirjastojen e-kirjalainaus jatkoi edelleen kasvuaan. E-kirjoja lainattiin vuonna 2023 yhteensä 206 240 kertaa. Kasvua edellisvuoteen oli 3,5 prosenttia. Lainoista 83 prosenttia kertyi Ellibs-palvelusta, loput OverDrivesta. Äänikirjojen osuus kaikista lainoista oli yhteensä 63 prosenttia. (Ellibsissä 67 prosenttia, OverDrivessa 42 prosenttia).

Ellibsissä äänikirjojen osuus sekä kokoelmasta että lainauksesta on ollut jatkuvasti kasvussa. Sovellusten käyttö oli yhä suosituimpaa. Ellibsin lainoista 62 prosenttia tehtiin sovelluksen kautta (57 prosenttia vuonna 2022). OverDriven lainoista peräti 80 prosenttia tehtiin Libby-sovelluksessa (74 prosenttia vuonna 2022).

E-kirjakokoelmien koko pieneni 31 prosenttia vuonna 2023. Syynä tähän on keväällä 2024 aukeava kansallinen e-kirjasto. E-kirjaston aloitukseen valmistauduttiin vähentämällä e-kirjahankintoja kirjaston muissa e-kirjapalveluissa.

Kesäkuussa 2023 otettiin käyttöön asiakkaiden pitkään toivoma etäkäyttöinen e-lehtipalvelu Prenax. Palvelussa oli luettavana 24 kotimaista aikakauslehteä ja lukukertoja lehdille kertyi vajaan seitsemän kuukauden aikana 31 531.

Myös muita e-lehtipalveluita käytettiin ahkerasti. EPress-lehtipalvelussa luettiin sanomalehtiä yli 240 000 kertaa. Käyttö kasvoi 11 prosenttia edellisvuodesta. Aikakauslehtiä luettiin yli 148 000 kertaa, kasvua edellisvuodesta 1 prosentti.

Ulkomaisia sanoma- ja aikakauslehtiä sisältävän PressReaderin käyttö kasvoi 7 prosenttia.

Elokuvapalvelu Kirjastokinossa katsottiin elokuvia 32 209 kertaa. Kirjastokinon käyttö päättyi marraskuun 2023 lopussa, ja vuoden 2024 alussa siirrytään uuden elokuvapalvelun käyttöön. Myös Naxos Spoken Word -äänikirjapalvelusta luovuttiin vuoden 2023 lopussa, syynä tuleva yhteinen e-kirjasto.

PIKI-kirjastojen e-kirjat	2023	2022	Muutos
Lainat	206 240	199 226	+3,5 %
Kokoelmat	8 004	11 602	-31,0 %
Hankinnat	3 883	7 366	-47,3 %

Kirjastokinon katsotuimmat elokuvat 2023

1.	Love	1 176
2.	Eiffel	334
3.	Lolita	314
4.	Stalingrad	288
5.	David Copperfieldin elämä ja teot	286
6.	Rakastaja	283
7.	Adèlen elämä: Osat 1 ja 2	254
8.	Drive My Car	252
9.	Etsivätoimisto Henkka & Kivimutka	250
10.	Hyvä pomo	239

Ellibs varatuimmat (e- ja äänikirjat) 2023

1.	Seppo Jokinen: Sen maksaa minkä tilaa (äänikirja)	365
2.	Seppo Jokinen: Ajomies (äänikirja)	246
3.	Lilja Sigurðardóttir: Jääkylmä aurinko (äänikirja)	219
4.	Sirpa Kähkönen: 36 uurnaa. Väärässä olemisen historia (äänikirja)	198
5.	Seppo Jokinen: Pahasti tehty (äänikirja)	165
6.	Enni Mustonen: Kasvattitytär (e-kirja)	159
7.	Seppo Jokinen: Sen maksaa minkä tilaa (e-kirja)	157
8.	Anneli Kanto: Punaorvot (äänikirja)	150
9.	Anna Stuart: Auschwitzin kättilö (äänikirja)	149
10.	Seppo Jokinen: Räätelöity ratkaisu (äänikirja)	147

Ellibs lainatuimmat äänikirjat 2023

1.	Lotta Luxenburg: Jäljettömiin	648
2.	Jukka Wieslander: Lehmä saa laastarin	590
3.	Eeva Kiviniemi ja Taina Pietikäinen: Joki	483
4.	Jukka Wieslander : Lehmä siivoaa kotinsa	446
5.	Eeva Kiviniemi: Ahne	400
6.	Paula Noronen: Yökoulu ja kadonnut opettaja	397
7.	Timo Parvela: Paten jalkapallokirja	380
8.	Iida Rauma: Hävitys	370
9.	Seppo Jokinen: Sen maksaa minkä tilaa	359
10.	Arto Pietikäinen: Joustava mieli ja hyvän itsetunnon ABC	330

Ellibs lainatuimmat e-kirjat 2023

1.	Seppo Jokinen: Sen maksaa minkä tilaa	241
2.	Camilla Läckberg: Käenpoika	239
3.	Enni Mustonen: Kasvattitytär	186
4.	Timo Parvela: Ella ja kaverit vihdoinkin kolmannella	177
5.	Ida Rauma: Hävitys: tapauskertomus	170
6.	Lucinda Riley: Seitsemän sisarta	165
7.	Ulla-Lena Lundberg: Liekinkantajat	156
8.	Seppo Jokinen: Pahasti tehty	145
9.	Seppo Jokinen: Suurta pahaa	138
10.	Prinssi Harry: Varamies	137

OverDrive lainatuimmat (e- ja äänikirjat) 2023

1.	Jennette McCurdy: I'm Glad My Mom Died (äänikirja)	207
2.	Ali Hazelwood: The Love Hypothesis (e-kirja)	139
3.	Prince Harry: The Spare (äänikirja)	130
4.	Ali Hazelwood: Love on the Brain (e-kirja)	121
5.	Michelle Obama: The Light We Carry (äänikirja)	114
6.	Matthew Perry: Friends, Lovers, and the Big Terrible Thing (äänikirja)	113
7.	Colleen Hoover: It Starts with Us (e-kirja)	109
8.	Jennifer L. Armentrout: From Blood and Ash (e-kirja)	105
9.	Tahereh Mafi: Shatter Me (e-kirja)	103
10.	Ali Hazelwood: Below Zero (e-kirja)	93

PIKI-kirjastojen lainatuin e-kirja oli Lotta Luxenburgin äänikirja Jäljettömiin, joka on ilmestynyt ainoastaan e-kirjana ja e-äänikirjana.

Tapahtumatiimiläiset esittelevät Nina Perssonin suosituksia.

HENKILÖSTÖ

Tampereen kaupunginkirjaston uusi organisaatio aloitti toimintansa vuoden 2023 alusta edellisvuonna määriteltyjen prosessien mukaisesti. Organisaation kehittäminen kuitenkin jatkui organisaation läpileikkaavien tiimien muodostamisella. Kirjastoon muodostettiin vuoden loppuun mennessä 18 tiimiä, joiden jäsenet valittiin kaikille työntekijöille avoimen haun perusteella. Syyskuun alussa tiimivetäjille järjestettiin starttipalaveri, jossa sovittiin yhdessä tärkeimmistä tiimien toimintaan liittyvistä asioista. Tätä ennen uudet tiimit olivat kokoontuneet jo ainakin kertaalleen ja kirjanneet ylös tiimensä tavoitteet ja toiminta-ajatuksen.

Osana organisaatiouudistusta myös kirjaston tarjoamaa digitukea alettiin muotoilla tietotoritoiminnasta avoimen digituen konseptiksi, jota valmisteltiin käyttöönotettavaksi alkuvuonna 2024.

Yhdenvertaisuutta, työhyvinvointia ja galaktiset pikkujoulut

Kirjaston koko vakitukselle henkilökunnalle tarkoitettu kehittämisspäivä järjestettiin marraskuun alussa hotelli Rosendahlissa. Päivän aiheina olivat yhdenvertaisuus, turvallisempi tila ja työhyvinvointi. Kirjaston henkilökuntaa kouluttivat Tampereen kaupungin yhdenvertaisuuskoordinaattori Mikko Ala-Kapee ja Mieli ry:n Erja Brusila. Työpajaosiossa laadittiin yhdessä toimintaohjeita ja sanoituksia hankaliin asiakastilanteisiin ja epäasialliseen käytökseen puuttumiseen, mistä saatiin paljon kiitosta osallistujilta. Kirjaston turvallisemman tilan periaatteiden laatimista ja käyttöönottoa jatkettiin kehittämisspäivän jälkeen.

Kirjaston pikkujouluja vietettiin itsenäisyyspäivän aattona pääkirjasto Metsossa. Vieraat kutsuttiin mukaan Manse Aeronautics and Space Administration -järjestön astronauttiohjelmaan nauttimaan galaktisesta matkasta. Illan aikana nautittiin muun muassa maistuvista tarjoiluista, kanttiinivisasta, karaokesta, diskosta ja live-musiikista.

AKE

Koordinaattori
Juliaana Grahni

HALLINTO

Suunnittelija
Lepe Parviainen

VIESTINTÄ

Viestintäsuunnittelija
Emma Salmi

LÖYDÄ JA LAINAA

Kirjastopalvelupäällikkö Johanna Laakso

Eteläinen alue

Palvelupäällikkö

Sylvia Stavén

- Sampola
- Peltolampi
- Nekala
- Koivistonkylä
- Härmälä

Koillinen alue

Palvelupäällikkö

Anu Hakari

- Koilliskeskus
- Messukylä
- Kämenniemi
- Terälahti

Kaakkoinen alue

Palvelupäällikkö

Suvi Vilenius

- Hervanta
- Kaukajärvi

Läntinen alue

Palvelupäällikkö

Marjaana Meriläinen

- Lielähti
- Tesoma

Asiakaspalvelut

Palvelupäällikkö

Ville-Pekka Nummi

Eteispalvelut

Palveluesihenkilö

Janne Hintze

Asiakaskokemus

Kirjastopalvelupäällikkö Johanna Laakso

Asiakaspalvelu

Palvelupäällikkö Ville-Pekka Nummi

Kestävä kehitys

Kirjastopalvelupäällikkö Taina Sahlander

Tampereen kaupunginkirjasto aloitti kolmesta pääprosessista ja tukitoiminnoista koostuvassa organisaatiossa 1.1.2023. Tämän jälkeen organisaation kehittäminen jatkui tiimien muodostamisella. Oheisessa kuvassa tilanne vuoden 2023 lopussa. Tiimit on merkitty kuvaan valkoisilla laatikoilla.

KIRJASTOPALVELUJOHTAJA

Niina Salmenkangas

OPI JA OSALLISTU

Kirjastopalvelupäällikkö Taina Sahlander

KOKOELMA JA YHTEISET PALVELUT

Kirjastopalvelupäällikkö Petri Tonteri

Hakeutuvat palvelut

Palvelupäällikkö
Merita Ronkainen

Pedagogiset ja sisältöpalvelut

Palvelupäällikkö
Hanna Huovinen

Kokoelmapalvelut

Palvelupäällikkö
Sonja Hakkarainen

Logistiikkapalvelut

Palvelupäällikkö
Anu Virtanen

Aikuisten lukutaidot

Koordinaattori
Johanna Karhu

Demokratia

Kirjastonhoitaja
Marjo Hietikko

Harrastushuoneet ja laitteet

Mediasihtööri
Kalle Lehtinen

Lasten ja nuorten palvelut

Koordinaattori
Marjo Mannila

Monikieliset

Kirjastonhoitaja
Riitta Aromäki

Mediakasvatus

Koordinaattori
Terhi Turkia

Sisällöt

Palvelupäällikkö
Hanna Huovinen

Tapahtumasydän

Kirjastonhoitaja
Tuija Valli

ICT-palvelut

Palvelupäällikkö
Perttu Rasi

E-aineistot

Kirjastonhoitaja Venla Virhiä

Järjestelmä

Palvelupäällikkö Perttu Rasi

Kokoelma

Palvelupäällikkö Sonja Hakkarainen

Verkkokirjaston toimitus

Kirjastopalvelupäällikkö Petri Tonteri

Some

Viestintäsuunnittelija Emma Salmi

Turvallisuus

Kirjastopalvelupäällikkö Taina Sahlander

Akepikelle uusi malli

Tampereen kaupunginkirjastolla on alueellinen kehittämistehtävä Pirkanmaan ja Keski-Suomen (Akepike) alueella. Toiminnalla luodaan edellytyksiä vahvistaa toimialueen yleisten kirjastojen toimintaa. Akepike tukee PiKe-kirjastojen kehittymistä ja henkilöstön osaamista monin tavoin. Akepike toimii yhteistyössä myös muiden kehittämistehtävää hoitavien yleisten kirjastojen, valtakunnallisen kehittämistehtävä VAKEn sekä kirjastojen muiden osaamisen kehittämisen toimijoiden kanssa.

Vuonna 2023 AKE-tiimi koki muutoksen, sillä se siirtyi yhden työparin ja vaihtuvan projektitekijän mallista kolmen vakituisen työntekijän tiimiksi. Vuonna 2023 jatkettiin tutuksi tulleita PiKe-kirjastokeskusteluja, joissa kierrettiin Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kirjastotoimen ylitarkastajan kanssa. Keskusteluja käytiin 23 kirjastossa johtajien, esihenkilöiden ja työntekijöiden kanssa. Kotimaan kiertämisen lisäksi kehittämiskirjasto kävi IFLA WLIC -kirjastokonferenssissa Alankomaiden Rotterdamissa esittelemässä PiKeBOKSI-digivälinesalkustonsa. Boksit kiersivät PiKe-kirjastoissa vuonna 2023 yhteensä 79 kertaa. Kaikkiaan niille on kertynyt jo 289 varauksetta 29 PiKe-kunnassa.

Kiertämistä, kohtaamisia ja keskusteluja päästiin toteuttamaan myös PiKe-osaajien työelämävaihtokokeilussa, jossa PiKe-alueen kirjastoammattilaiset pääsivät tekemään päivän mittaisia kirjastovierailuja toiseen kirjastoon. Valittujen kirjastojen työhön tutustuttiin työn varjostuksen keinoin. Uusia tuulia puhallettiin

myös alueellisiin digiosaamisen, esteettömyys- ja saavutettavuusasioiden sekä lasten- ja nuortenkirjastotyön työryhmiin. Uudet Piken digi-, esa- ja lanuverkostot aloittivat toimintansa syksyllä 2023. Uutena verkostona aloitti PiKe-johtajaverkosto, joka ensimmäisenä toimintavuotenaan työsti PiKe-kirjastoille yhteisen vision.

Vuoden lopussa heitettiin hyvästit PiKen Aspa-ajokortille, jota oli voinut suorittaa vuodesta 2021 alkaen. Aspa-ajokortti oli PiKen oma, jokaiselle kirjastolaiselle suunnattu asiakaspalvelun palveluosaamisen paketti. Ajokortteja valmistui sen suoritusaikana yhteensä yli 120 kappaletta, vuonna 2023 valmistui 48 kappaletta. Aspa-ajokortin koulutuksiin osallistui 331 henkilöä. PiKe-kunnista mukaan osallistui 37 kuntaa, lisäksi 3 kuntaa osallistui PiKe-alueen ulkopuolelta.

AKE-vuosi 2023 lukuina

23	kierrettyä PiKe-kirjastoa
3	oppimisvierailua
48	uutta aspa-ajokorttia
79	pikeboksien lainakertaa
381	libopin käyttäjää
47	tilaisuutta keväällä
40	tilaisuutta syksyllä
1 805	osallistunutta kevään tilaisuuksiin
1 025	osallistunutta syksyn tilaisuuksiin

Akepike järjesti koulutustilaisuuksia muun muassa pääkirjasto Metson Lehmus-salissa.

5 parasta tapahtumaa (paras arvosana 100.0)

1. PiKe-tilastokatsaus 19.4. (97.6)
2. Kipinää suositteluun! -kirjallisuuskoulutukset 10.10., 7.-8.11. (96.5)
3. Esa-tiimin ideat ja vinkit: Vieraita kieliä asiakaspalvelussa 18.4. (94.8)
4. PiKe-johtajien kesäpäivät 15.-16.6. (94.2)
5. Kohteena Ruovesi! Kirjallisuus ja kulttuuri Vinhan kirjakaupassa 8.6. (94.0)

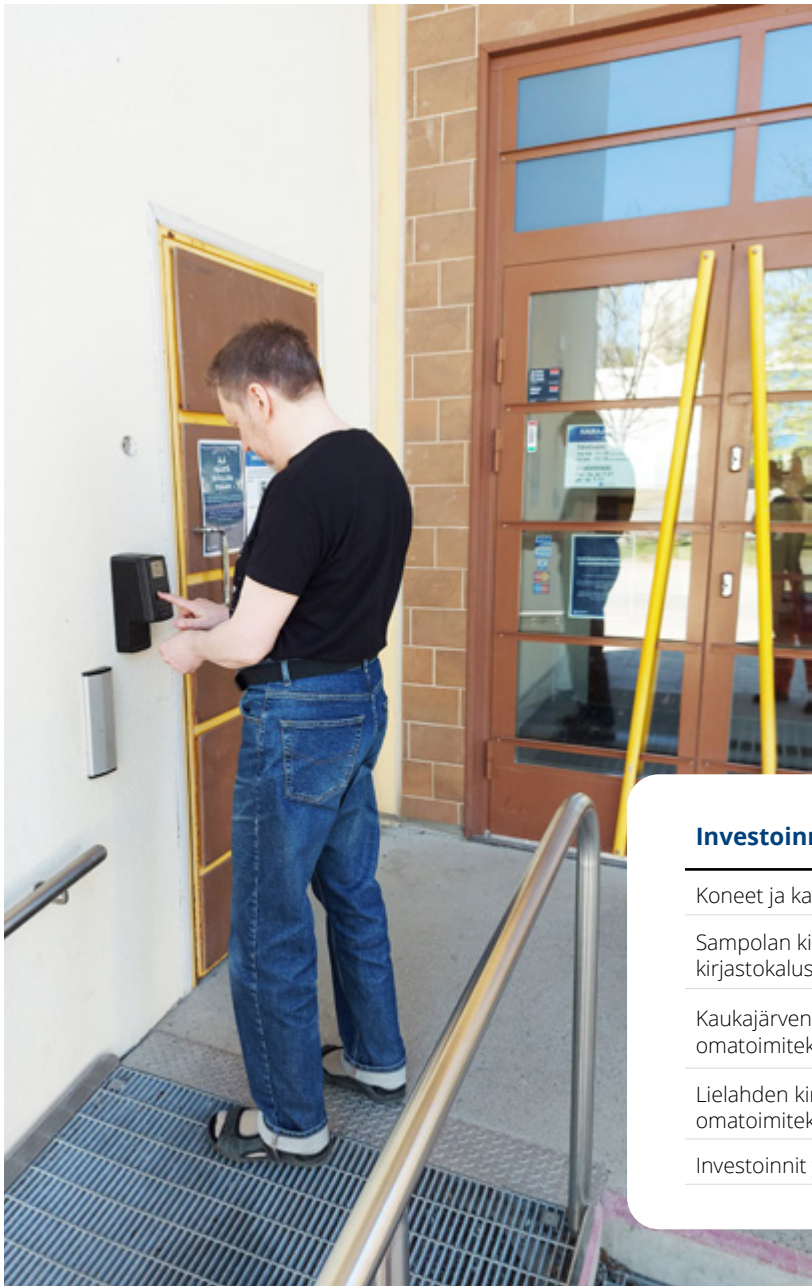
TALOUS

Vuoden 2023 toimintakate oli 44 000 euroa budjetoitua parempi, mikä johtui säästöistä henkilöstökuluissa ja vuokratuloissa. Palveluiden ostoihin käytettiin suunniteltua enemmän. Tuotot alittuivat hieman budjetoidusta. Kaikki investoinnit saatiin toteutettua.

Kehittämiskirjastotoimintaan saatua avustusta jäi käyttämättä 13 000 euroa. Yhteistyössä useiden palveluryhmien ja ulkopuolisten toimijoiden kanssa toteutettava Harrastamisen malli 2023–2024 jatkuu vuonna 2024.

Hankkeet	Toiminta- tuotot	Toiminta- kulut	Toiminta- kate
Kirjaston demokratiatyön perusparannus	37 430	-47 596	-10 166
Tampereen harrastamisen malli 2	8 060	-8 060	0
Tampereen harrastamisen malli 2023-2024	5 318	-5 318	0

Tuloslaskelma	Tot. 2023 1-12	Vs 2023
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	1 024	1 043
Myyntituotot	84	70
Tuet ja avustukset	373	354
Vuokratuotot	138	121
Muut toimintatuotot	430	498
Toimintakulut	-14 467	-14 530
Henkilöstökulut	-7 406	-7 553
Palkat ja palkkiot	-6 111	-6 231
Henkilösivukulut	-1 295	-1 322
Eläkekulut	-1 050	-1 068
Muut henkilösivukulut	-245	-254
Palvelujen ostot	-1 963	-1 842
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 577	-1 569
Vuokratulot	-3 513	-3 546
Muut toimintakulut	-7	-20
TOIMINTAKATE	-13 442	-13 487
Rahoitustuotot ja -kulut	4	
VUOSIKATE	-13 438	-13 487
Poistot ja arvonalentumiset	-110	-115
TILIKAUDEN TULOS	-13 548	-13 602
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-13 548	0

Investoinnit	Tot. 2023 1-12	VS 2023
Koneet ja kalusto	-54 455	-55 000
Sampolan kirjaston kirjastokalusteiden uusiminen	-23 088	-25 000
Kaukajärven kirjaston omatoimiteknikka	-8 775	-15 000
Lielahden kirjaston omatoimiteknikka	-22 592	-15 000
Investoinnit yhteensä	-54 455	-55 000

Uuden omatoimiteknikan ansiosta Kaukajärven kirjastossa voi nyt asioida laajoin aukioloajoin:

Pirkko Uitto piti lapsille satutunteja Kaukajärven kirjastossa.

456

tapahtumaa

285

lasten ja nuorten tapahtumaa

171

aikuisten tapahtumaa

31 798

osallistujaa

TAPAHTUMAT

Kirjaston vuoden 2023 tapahtumakokonaisuus tarjosi kaikenikäisille monipuolisia kulttuuri- ja musiikkielämyksiä sekä ajankohtaisia keskustelutilaisuuksia.

Erilaiset juhlavuodet näkyivät kirjaston tapahtumakattauksessa. Nukketeatteri Nirunaru täytti 50 vuotta, ja sitä juhlistettiin pääkirjasto Metsossa kaikkiaan neljällä nukketeatteriesityksellä. Hervanta 50 vuotta -juhlaviikolla Hervannan kirjastossa esiintyivät kirjailija Terhi Rannela ja musiikkityö Duo Primadonnat. Lisäksi järjestettiin Pietilöiden arkkitehtuuri Hervannassa -seminaari.

Yhteiskunnallisiin aiheisiin, kuten kestävään kehitykseen, vaaleihin ja maailmantilanteeseen, liittyviä tapahtumia järjestettiin enemmän kuin koskaan. Syksyllä aloitettiin myös uusi tapahtumakonsepti Metso FAKTA, jonka tarkoituksena on tarkastella erilaisia yhteiskunnallisia teemoja kriittisesti ja rakentavasti myös yleisöä osallistaen. Ensimmäisessä Metso FAKTassa käsiteltiin luokkayhteiskuntaa ja luokkaeroja Suomessa.

Yhteistyöllä hienoja tapahtumia

Syksyllä kirjasto organisoi yhteistyössä Tampereen Työväen Teatterin kanssa kolmen tapahtuman kokonaisuuden. Teatteritiistai-tilaisuuksissa teatterintekijät kertoivat työstään ja syksyn

ohjelmistossa olleista esityksistä. Tampereen Teatterikesän kanssa järjestettyä Rosa Liksomien vierailua oli seuraamassa yli 300 ihmistä. Musiikkitapahtumien osalta yhteistyötä tehtiin esimerkiksi F-Musiikin kanssa kaksipäiväisten Syntetisaattori-iltojen osalta, jotka keräsivät 450 kävijää.

Myös Metson messut päästiin pitkän koronatauon jälkeen järjestämään toistamiseen huhtikuussa. Maksuttomat messut kokosivat yhteen runsaasti pienkustantajia ja muita kulttuurialan toimijoita sekä tarjosivat kirjallisuus- ja musiikkiohjelmaa koko perheelle.

Talvilomaviikolla kirjasto järjesti yhdessä Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden kanssa suuren Star Wars Episode 13 -tapahtuman. Nuorten kulttuurikeskus Monitoimitalo 13:een luotiin Star Wars -universumi, joka kätki sisäänsä teemaan sopivia työpajoja, luentoja ja elämyksiä.

Striimit suosittuja

Vuonna 2023 kirjaston tapahtumista 40 järjestettiin hybridimuodossa, eli striimeistä ja tallenteista pääsi nauttimaan myös etänä. Monet tapahtumat keräsivätkin runsaslukuisen yleisön sekä paikan päälle että striimin äärelle. Yhteensä striimit ja tallenteet keräsivät lähes 15 000 katselukertaa. Esimerkiksi Metso LIVEssä esiintyneen muusikko Erja Lyytisen haastattelua ja keikkaa oli pääkirjasto Metsossa seuraamassa noin 300 katsojaa. Lisäksi verkossa tapahtumaa on katsottu yli 2 000 kertaa.

TOIMIPAIKAT

PÄÄKIRJASTO METSO Pirkankatu 2

ALUEKIRJASTOT

Hervanta Insinöörinkatu 38

Koilliskeskus Liikekatu 3

Lielähti Lielähtikeskus, Antti Possin kuja 1

Sampola Sammonkatu 2

LÄHIKIRJASTOT

Härmälä Nuolialantie 47

Kaukajärvi Käätykatu 6

Koivistonkylä Lehvänkatu 9

Koukkuniemi Ahlgrenin puistokuja 2

Kämmenniemi Paavolantie 4

Messukylä Hintsankatu 1

Nekala Lounaantie 2

Peltolampi Säästäjänkatu 16 B

Terälahti Niemikyläntie 14

Tesoma Tesomankatu 4 A

KIRJASTOAUTOT kaksi autoa, joilla oli 148 pysäkkiä

KIRJASTON KOTIPALVELUT Pirkankatu 2

Kuvat: Heidi Eriksson, Eva Kallioranta, Annukka Saramäki, Ulla Mustila ja kirjaston henkilökunta
Toimitus: Emma Salmi ja Noora Muurimäki
Taitto: Eva Kallioranta